

[Martin.]

ændre en grundlov. Der er vist her på rigsdagen en udbredt forståelse af, at det ikke er let at forandre grundloven nu. Det vil blive svært at få det forslag igennem folkeafstemningens nåleøje. Jeg kan her henvise til de betragtninger, som det ærede medlem hr. Laurits Pedersen fremsatte. Jeg er ganske enig i, at hvis dette grundlovsforslag falder ved folkeafstemningen, vil det være noget af det værste, der kan ske for dansk folkestyre. Men hvis det sker, er det rigsdagen, der bærer det fulde ansvar. Det kan ikke nytte, at man så bebrejder befolkningen noget. Vælgerne er i deres fulde ret til at tage det standpunkt ved afstemningen, som de finder rigtigt. Det er folket, der skal bestemme, om vi skal have denne grundlovsændring, eller vi ikke skal have den, og det er rigsdagens opgave og rigsdagens ansvar at give grundlovsforslaget en sådan udformning, at det kan få den fornødne tilslutning ved folkeafstemningen. Man kan ikke gå ud til vælgerne med dette grundlovsforslag uden at være aldeles sikker på, at det vil blive bekræftet ved folkeafstemningen.

Hvad kan vi da gøre for at sikre den størst mulige tilslutning ved folkeafstemningen? Jeg er fuldstændig på det rene med, at den meget store enighed, der samler sig om dette forslag, giver det en betydelig styrke ved folkeafstemningen, men det ville være meget farligt, hvis denne store tilslutning blev opfattet som fremkaldt af paroler fra partierne. Derfor tror jeg, at det bedste, der kan ske for gennemførelsen af den nye grundlov, er dette, at der nu rejser sig frie røster, at der nu kommer en virkelig debat. Det er godt nok, at man siger, at nu har vi arbejdet med den — mere eller mindre — i 7 år. Men den egentlige forhandling begynder her, hvor forslaget lægges frem for rigsdagen og dermed til en drøftelse, som vælgerne har mulighed for i alle enkeltheder at følge og overvåge. Forslaget er nu fremsat til behandling i rigsdagen, til diskussion fra folketingets talerstol. Vi ønsker alle, at denne talerstol skal blive betragtet som den frieste og den fornemste i landet, men derfor må denne debat ikke blive en formalitet. Det bør ikke volde ærgrelse, at der kommer andre meninger frem end dem, man selv hylder. Det er i folkestyrets ånd, at meningene skal brydes. Det er gennem brydningerne, den sande

folkemening kommer frem. Jeg vil advare imod at gøre denne debat til en formalitet, og jeg vil navnlig meget stærkt advare imod at gøre en bestemt dato til noget aldeles afgørende. Den 5. juni har en sådan klang i den danske befolkning, at man gerne ser den nye grundlov knyttet til denne dato, men det må ikke være det afgørende. Det vigtigste er, at den nye grundlov bliver gennemdrøftet, og selvom den nye grundlov ikke stadfæstes af Hans Majestæt Kongen den 5. juni, er og bliver den dog, som statsministeren sagde, Danmarks Riges Grundlov af 5. juni 1849.

De ændringer, der foretages, sker indenfor den ramme, der dér er givet, og denne dato vil derfor altid være knyttet til vor grundlov uden hensyn til de ændringer, der foretages, og uden hensyn til, om disse ændringer stadfæstes på denne bestemte dato. Jeg vil derfor håbe, at det udvalg, der nu nedsættes, vil tage sig tid, vil tage sig ro, og navnlig at det vil tage hensyn til de røster og henstillinger, der kommer ude fra vælgerne, ude fra erhvervene, ude fra de forskellige kredse i befolkningen. Det kan ikke være afgørende, at den nye grundlov bekræftes på en bestemt dato. Hovedsagen må være, at grundlovsforslaget ved folkeafstemningen samler en tilslutning, der fuldtud svarer til den tilslutning, som det har samlet her på rigsdagen.

Ud fra disse betragtninger skal jeg anbefale det foreliggende forslag til en grundig behandling.

Holger Eriksen: Det ærede medlem hr. Hans Conrad Koefoed beskæftigede sig med et område indenfor forfatningsforslaget, som vi særlig grundigt har behandlet i udvalg 1, og jeg skal derfor tillade mig at komme med et par bemærkninger til de fremsatte synspunkter. De skal ikke så meget gå på forslaget om at udvide antallet af rigsdagsmedlemmer, noget, som også andre ærede medlemmer har været inde på. I og for sig er det ikke meget betydningsfuldt, om tallet er det ene eller det andet, men jeg tror dog, man må regne med, at hvis man kommer med et forslag om, at den fremtidige rigsdag skal have praktisk talt lige så mange medlemmer, som folketing og landsting tilsammen har haft hidtil, eller hvis man kommer med et forslag om et ubegrænset antal medlemmer, tror jeg ikke, det bliver populært blandt